

राज्यातील हवामानावर आधारीत पथदर्शक
फळपिक विमा योजना २०१४ अंतर्गत संत्रा,
मोसंबी व पेरु या मृगबहार फळपिकांना पहिल्या
टप्प्यात लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: विमायो १०१४/प्र.क्र. ८२/१४ अे

मादाम कामा रोड, मंत्रालय, विस्तारभवन, मुंबई-४०० ०३२.

तारीख: ६ जून, २०१४.

वाचा :-

- १) संचालक, फलोत्पादन यांचे पत्र कृआ/फलो-१/फविपि दर प/१३५१/२०१४, दि. ६ जून, २०१४.
- २) संचालक, फलोत्पादन यांचे पत्र फलो/१-हाआफविपियो-१४-१५/११७९(अ)२/०१४, दि. २२ मे, २०१४.
- ३) केन्द्र शासनाचे आंगलभाषीय पत्र क्र. कृषि व सहकार विभागाचे पत्र क्र. १३०१५/०२/२०१२-क्रेडीट II, दि. ४ फेब्रुवारी, २०१४.
- ४) एचडीएफसी अर्गो यांचे निरंक क्रमांकाचे दिनांक ३ जून, २०१४ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

राज्यात द्राक्ष, केळी, संत्रा, मोसंबी, चिकू, डाळींब, पेरु, आंबा व काजू या निवडक फळपिकांना हवामानावर आधारीत फळपिक विमा योजना २०१३ द्वारे प्रायोगिक तत्वावर निवडक प्रतिकूल हवामान घटकापासून संरक्षण देण्यात आले होते. सदर योजनेस असलेली मागणी लक्षात घेता, सन २०१४ मध्ये सदर योजना राज्यातील निवडक फळपिकांना त्यांच्या हंगामानुसार टप्प्याटप्प्याने लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यस्तरीय पिकविमा समितीच्या दि. २३ मे, २०१४ च्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेप्रमाणे प्रायोगिक तत्वावरील हवामानावर आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजना २०१४ मध्ये पहिल्या टप्प्यात संत्रा, मोसंबी व पेरु या मृग बहार फळपिकांचा अंतर्भाव करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. सदर योजना सन २०१४-१५ मध्ये सहपत्र -१ मधील जिल्हयामध्ये सहपत्र-२ मध्ये नमूद केल्यानुसार लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र सहपत्र -१ मध्ये नमूद केल्यानुसार प्रत्येक तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापन करण्यात येईल व तेथे नोंदल्या गेलेल्या हवामानाच्या तपशिलांनुसार सहपत्र -२ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे निवडलेल्या विमा कंपनी मार्फत शेतकऱ्यांना बँकांमार्फत नुकसान भरपाई परस्पर देय होईल.

२. योजनेची उद्दिष्टे,

- १) कमी पाऊस, पावसातील खंड व सापेक्ष आर्द्रता यापासून फळपिक विमा योजनेच्या तरतूदीप्रमाणे फळपिकांना निर्धारित केलेल्या कालावधीत शेतकऱ्यांना विमा संरक्षण आणि आर्थिक सहाय्य देणे.

- २) हवामान घटकावर आधारित फळपिक नुकसानीची अत्यंत कठीण परिस्थिती शेतकऱ्यांचे आर्थिक स्थैर्य अबाधित राखणे.
३. योजना कार्यान्वित करणारी यंत्रणा, समाविष्ट पिके व समाविष्ट शेतकरी-.
- अ) सदर फळपिक विमा योजना खालील यंत्रणेमार्फत निवडक तालुक्यात महसूल मंडळ पातळीवर कार्यान्वित करण्यात येईल.

अ.क्र.	विमा कंपनीचे नांव	फळपिक	जिल्हे
१.	एचडीएफसी-अगो, ६ वा मजला, लिला बिझिनेस पार्क, अंधेरी-कुर्ला रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई ४०० ०५९. Tel : ०२२-६६३८ ३६००, Fax : ०२२-६६३८ ३६९९, Email : nitin.kadam@hdfcergo.com rajbir.chadha@hdfcergo.com	संत्रा (मृग बहार)	बुलढाणा, अहमदनगर, अमरावती, वर्धा, वाशिम, नागपूर व हिंगोली व अकोला
		मोसंबी (मृग बहार)	औरंगाबाद, नांदेड, परभणी, बीड व बुलढाणा. अहमदनगर, अमरावती, जालना, हिंगोली, नागपूर व वर्धा
		पेरु (मृग बहार)	अहमदनगर, नाशिक, जालना, बुलढाणा, औरंगाबाद व जळगाव
२.	इफको टोकियो जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड. IFFCO-TOKIO General Insurance Co. Ltd. 303, 3rd Floor, Stellar Enclave, Above McDonald's Fast Food, Aundh, Pune-411007. Ph. No. : (020)-41080200 Fax No. : (020)-41080202 email: ramakant.mandhare@iffcotokio.co.in vishwas.kesbhat@iffcotokio.co.in	संत्रा (मृग बहार)	यवतमाळ
		पेरु (मृग बहार)	पुणे

ब) हवामान आधारित फळपिक विमा योजने अंतर्गत पहिल्या टप्प्यात संत्रा, मोसंबी व पेरु फळपिकांसाठी मृग बहार मध्ये विमा संरक्षण देय आहे.

क) सहपत्र-१ मध्ये दर्शविलेले अधिसूचित क्षेत्र व यामधील अधिसूचित फळपिके म्हणजे संत्रा, मोसंबी, व पेरु पिक घेणारे सर्व शेतकरी या योजनेत भाग घेण्यास पात्र आहेत.

ड) विविध वित्तीय संस्थांकडे पीक कर्जासाठी अर्ज केलेल्या व ज्याची अधिसूचित फळपिकासाठी पिक कर्ज मर्यादा मंजूर आहे अशा सर्व शेतकऱ्यांना ही योजना सक्तीची राहिल.

इ) बिगर कर्जदार शेतकऱ्यांना ही योजना ऐच्छिक राहिल

४. अधिसूचित फळपिके, विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके), विमा संरक्षण कालावधी, विमा संरक्षित रक्कम, प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम सहपत्र-दोन मध्ये नमूद केल्यानुसार राहातील.

५. अधिसूचित फळपिके - समाविष्ट धोके - विमा संरक्षण कालावधी खालीलप्रमाणे राहिल :-

फळपिके	विमा हप्ता दर (टक्के)	समाविष्ट धोके	विमा संरक्षण कालावधी	
१) संत्रा (मृग बहार)	१२	कमी पाऊस	१५ जून, २०१४	१५ जुलै, २०१४
		पावसातील खंड	१६ जुलै, २०१४	१५ ऑगस्ट, २०१४
२) मोसंबी (मृग बहार)	१२	कमी पाऊस	१५ जून, २०१४	१५ जुलै, २०१४
		पावसातील खंड	१६ जुलै, २०१४	१५ ऑगस्ट, २०१४
३) पेरु (मृग बहार)	१२	कमी पाऊस	१५ जून, २०१४	१५ जुलै, २०१४

६. विमा हप्ता अनुदान-

पथदर्शक हवामान आधारित पीक विमा योजनेमध्ये भाग घेणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांना विमा हप्त्यापोटी ५० टक्के अनुदान देय आहे. या अनुदानाच्या रकमेत केंद्र शासनाचा २५ टक्के व राज्य शासनाचा २५ टक्के हिस्सा राहिल आणि शेतकऱ्याने स्वतःची ५० टक्के रक्कम विमा हप्त्यापोटी भरावयाची आहे.

फळपिक	विमा संरक्षित रक्कम	विमा हफ्ता	राज्य शासनाचे अनुदान	केंद्र शासनाचे अनुदान	शेतकऱ्यांनी भरावयाची रक्कम
१)संत्रा (मृग बहार)	६०,०००	७,२००	१,८००	१,८००	३,६००
२)मोसंबी (मृग बहार)	६०,०००	७,२००	१,८००	१,८००	३,६००
३)पेरु (मृग बहार)	३०,०००	३,६००	९००	९,००	१,८००

७. या योजने बाबतचे फळपिक व त्यांचे हंगामनिहाय वेळापत्रक पुढीलप्रमाणे आहे :-

तपशिल	फळपिक	अंतिम तारीख	शेरा
१) कर्जदार शेतकरी/कर्ज घेतलेले व बँकेकडून अधिसूचित फळ पिकांसाठी पीक कर्ज मर्यादा मंजूर असलेले शेतकरी यांच्या फळपिकांचा विमा करण्याची मुदत.	संत्रा (मृग बहार) मोसंबी(मृग बहार) पेरु (मृग बहार)	---	ज्या शेतक-यांची अधिसूचित पिकासाठी (संत्रा, मोसंबी व पेरु) बँकांकडून दिनांक १५ जून, २०१४ पर्यंत कर्जमर्यादा मंजूर असेल त्या सर्व शेतक-यांच्या क्षेत्राचा विमा विहित मुदतीत करून घेणे बँकांना अनिवार्य आहे.
(२) बँकांनी कर्जदार शेतक-यांची घोषणा पत्रे (डिक्लेरेशन) कृषि विमा कंपनीस सादर करण्याची मुदत	संत्रा (मृग बहार) मोसंबी(मृग बहार) पेरु (मृग बहार)	३० जून, २०१४ संत्रा, मोसंबी व पेरु पिकांसाठी	---
(३) बिगर कर्जदार शेतक-यांनी विमा प्रस्ताव (प्रपोजल) बँकांना सादर करण्याची मुदत	संत्रा(मृग बहार) मोसंबी(मृग बहार) पेरु (मृग बहार)	२० जून, २०१४ तीन ही पिकांसाठी	ऐच्छिक सहभाग
(४) बिगर कर्जदार शेतक-यांची घोषणापत्रे (डिक्लेरेशन) बँकानी कृषि विमा कंपनीस सादर करण्याची मुदत	संत्रा(मृग बहार) मोसंबी(मृग बहार) पेरु (मृग बहार)	३० जून, २०१४ तीन ही पिकांसाठी	---

८. सदर योजनेतील हवामानाची आकडेवारी सादर करणे आणि नुकसान भरपाई अदा करणे याबाबतचे वेळापत्रक खालीलप्रमाणे राहिल :-

तपशील	कालावधी	शेरा
(१) हवामान धोक्याची आकडेवारी सादर करणे	दर आठवड्याला दैनंदिन हवामान धोक्याची आकडेवारी सादर करणे	संबंधीत विमा कंपनी त्रयस्थ नोंदणीकृत संस्थेमार्फत स्थापित स्वयंचलित हवामान केंद्राची आकडेवारी नियमित उपलब्ध करून देईल.
(२) नुकसान भरपाई अदा करणे	विमा कालावधी संपल्यापासून ४५ दिवसांत देय होईल.	संबंधीत विमा कंपनी विमा हप्ता अनुदान व पर्जन्यमान आकडेवारी वेळेत मिळण्याच्या अटीचे अधीन राहून शेतकऱ्यांना बँका मार्फत परस्पर अदा करेल.

९. बँक सेवा शुल्क - कर्जदार व बिगर कर्जदार शेतकऱ्यांकडून जमा केलेल्या विमा हप्त्याच्या ५ टक्के रक्कम विमा कंपनीकडून बँक सेवा शुल्क म्हणून नोडल बँकाना परस्पर देय होईल.

१०. नुकसान भरपाई ठरविण्याची पद्धत: नुकसान भरपाई ठरविण्याची पद्धत सहपत्र - ३ मध्ये दर्शविल्यानुसार राहिल.

११. इफको टोकियो जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड व एचडीएफसी-अर्गो या संस्थेस योजनेत सहभागी होणाऱ्या शेतकऱ्यांना द्यावयाचे अनुदानासाठी राज्य शासनाच्या हिश्यापोटी देय होणारा खर्च खालील लेखाशीर्षाखालील अर्थसंकल्पित तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३

२४०१- पीक संवर्धन,

(००)

११० पीक विमा

(००) (०७) :- हवामानावर आधारीत फळपिक विमा योजना

३३ अर्थसहाय्य (२४०१ १४०२) (योजनांतर्गत)

१२. हवामानावर आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजनेचा आढावा राज्य स्तरीय पिक विमा समन्वय समितीच्या बैठकीत घेण्यात येऊन नवीन फळपिकांचा अंतर्भाव करणे / योजनेचे पुनर्विलोकन करून योजना पुढे चालू ठेवणे याबाबतचा निर्णय घेण्यात येईल. विमा कंपन्यांनी सहपत्रात नमुद केलेल्या महसूल मंडळात मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे स्वयंचलित हवामान केंद्रे तसेच विमा कालावधी सुरू होण्यापुर्वी संचालक फलोत्पादन यांनी दिलेल्या सूचनेनुसार महसूल मंडळात योग्य ठिकाणी स्थापन करावीत. संचालक फलोत्पादन हे या योजनेचे मुख्य समन्वयक आहेत. त्यांना फळ पिक विमा योजना राबविण्याबाबत व हवामान केंद्र स्थापन करण्याबाबत क्षेत्रीय स्तरावर मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यास याद्वारे प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

१३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०६०६१०२३०३९६०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रणाली चिटणीस)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
२. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
३. मा. मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
५. मा. राज्यमंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
६. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव.

७. मा मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक
८. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक
९. प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (नियोजन),नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रधान सचिव (महसूल व वन) ,महसूल व वन विभाग , मंत्रालय, मुंबई.
१२. सचिव (सहकार) , सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सचिव,कृषि मंत्रालय, भारत सरकार (कृषि व सहकार विभाग) कृषि भवन, नवी दिल्ली.(पत्राने)
१४. सचिव, वित्त मंत्रालय भारत सरकार (वित्त विभाग) (विमा) नवी दिल्ली. (पत्राने)
१५. संचालक, पिक विमा भारत सरकार, कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली
१६. आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१७. अध्यक्ष व कार्यकारी संचालक, भारतीय कृषि विमा कंपनी, १३ वा मजला, अंबादीप बिल्डींग, कस्तुरबा गांधी मार्ग, कॅनॉट प्लेस, नवी दिल्ली,
१८. ईफको टोकियो जनरल ईन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड. ३०३, स्टेलर एन्क्लेव्ह, औंध, पुणे, महाराष्ट्र ४११ ००७.
१९. व्यवस्थापक, एचडीएफसी-अर्गो, ६ वा मजला, लिला बिझिनेस पार्क, अंधेरी-कुर्ला रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई ५९.
२०. संचालक लेखा व कोषागारे, मुंबई
२१. सर्व विभागीय आयुक्त,
२२. अधिदान व लेखा अधिकारी, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई - ३२
२३. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
२४. महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र नागरी बँका ९ नगीनदास रोड, मुंबई-२३
२५. महाव्यवस्थापक, नाबार्ड, पुनम चेंबर , शिवसागर इस्टेट, वरळी, मुंबई
२६. महालेखापाल (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई /नागपूर
२७. विमा संचालक, म्हाडा इमारत, पहिला मजला, बांद्रा पूर्व, मुंबई
२८. संचालक, माहिती आणि प्रसिध्दी (प्रसिध्दीसाठी) मंत्रालय, मुंबई
२९. संचालक, फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-
३०. संचालक, फलोत्पादन मृद संधारण, नियोजन, विस्तार व प्रशिक्षण, साखर संचालक, मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-
३१. सर्व जिल्हाधिकारी,

३२. आयुक्त (सहकार), सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे कार्यालय, नवीन मध्यवर्ती ईमारत, २ रा मजला, पुणे ४११ ००१.
३३. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
३४. सर्व व्यवस्थापक जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक,
३५. सर्व विभागीय कृषि सह संचालक, महाराष्ट्र राज्य,
३६. उप महाव्यवस्थापक, नाबार्ड, पुनम चेंबर, ५४ वेलस्ली रोड, शिवाजीनगर, पुणे-५
३७. सरव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक , ९ नगीनदास रोड, मुंबई- २३
३८. मुख्य अधिकारी, सेंट्रल फायनान्स एजन्सी, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक , ९ नगीनदास रोड, मुंबई- २३
३९. मुख्य अधिकारी, ग्रामीण नियोजन व पत विभाग, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, फोर्ट, मुंबई व्यवस्थापक, महाराष्ट्र बँक १५०१ , शिवाजीनगर, पुणे-५
४०. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
४१. सर्व सहसचिव /उपसचिव /अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, कृषि व पदुम विभाग,मंत्रालय मुंबई - ०३२
४२. उपसचिव, नियोजन विभाग (कार्या.१४३१) / वित्त विभाग (व्यय-१)
४३. कार्यासन २ अ / कार्यासन १२ अ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
४४. निवडनस्ती -१४ अ

શાસન નિર્ણય ક્રમાંક વિમાયો ૧૦૧૪/પ્ર.ક્ર.૮૨/૧૪ એ, દિનાંક ૬ જૂન, ૨૦૧૪ છે

સહપત્ર-૧

સન ૨૦૧૪-૧૫ હવામાન આધારિત ફલપિક વિમા યોજના રાબવિખ્યાકરિતા પ્રસ્તાવિત જિલ્હે, તાલુકે વ મહસૂલ મંડલાચી યાદી.

અ.ક્ર	પીક	જિલ્હે	તાલુકા	મહસૂલ મંડલ
૧	સંત્રા	અકોલા	બાર્શી ટાકલી	રાજંદા
			મુર્તીજાપૂર	કુરુમ, હાતગાવ, નિંભા
			અકોટ	અકોટ, ઉમરા, પળજ, અકોલખેડ
			તેલ્હારા	અડગાવ બુ
			પાતૂર	પાતૂર
		અમરાવતી	અમરાવતી	અમરાવતી, વડાલી, બડનેરા, નવસારી, ડબરગાંવ, માહૂલી જહાગિર, નાંદગાવ પેઠ.
			ભાતકુલી	નિંભા.
			ચાંદૂર રેલ્વે	ચાંદૂર રેલ્વે, પલસખેડ, ઘુઈખેડ, આમલા વિશ્વેશ્વર, સાતેફલ
			ધામળગાંવ રેલ્વે	ધામળગાવ રેલ્વે, ચિંચોલી, ભાતકુલી, અંજનસિંગી, મંગરુલ, દસ્તગિર, દત્તાપૂર, તલેગાવ દશાસર
			નાંદગાવ ખંડેશ્વર	નાંદગાવ ખંડેશ્વર, દાભા, શિવળી, રસૂલાપૂર, મંગરુલ ચઢાલા, પાફલ, લોળી, ધાનોરા ગુરવ, માહૂલીચોર
			મોર્શી	અંબાડા, હિરવખેડ, રિદ્ધપૂર, ધામળગાવ (કાટપૂર), નેરપિંગલાઈ, શિરખેડ, મોર્શી.
			વરુડ	વરુડ, બેનોદા, પુસલા, વાઠોડા, લોળી, શેંદૂરજના ઘાટ, રાજૂર બાજાર
			તિવસા	તિવસા, મોઝરી, વન્હા, કુન્હા વરખેડ
			ચાંદૂર બાજાર	ચાંદૂર બાજાર, બ્રામ્હળવાડા થડી, બેલારા, કરજગાવ, શિરસગાવ કસબા, તલેગાવ મોહના, આસેગાવ
			અચલપૂર	અચલપૂર, રાસેગાવ, અસતપૂર, પરસાપૂર, પશ્રોટ, પરતવાડા
			ચિખલદરા	ચિખલદરા, સેમાડોહ, ટેંમૂરસોડા
			તેલ્હાર	હિવરખેડ
			અંજનગાવ સુર્જી	અંજનગાવ, મંડારજ, વિહીગાવ, સાતેગાવ, કાપૂસ તલળી, કોકર્ડા
		બુલઢાળા	મેહકર	મેહકર
			લોળાર	અંજની ખુર્દ, સુલતાનપૂર
			ખામગાવ	આડગાવ
			સંગ્રામપૂર	સોનાલા, બાવળબીર
		યવતમાલ	કલંબ	કલંબ, કોઠા, સાવરગાવ, જોડમોહા, પિંપલગાવ (રુ.).

अ.क्र	पीक	जिल्हे	तालुका	महसूल मंडळ
			राळेगाव	राळेगाव, झाडगाव.
			पुसद	पुसद, जांबबाजार, वरुड
			उमरखेड	उमरखेड, मुळावा, ढाणकी, विडुळ, चातारी
			महागाव	मोरथ, गुंज, काळी (दौ).
			दिग्रस	दिग्रस, कलगाव, तिवरी, तूपटाकळी.
			दारव्हा	दारव्हा, महागाव
			नेर	माणिकवाडा, वटफळी, शिरजगाव, मालखेड (खु.)
			आर्णी	आर्णी, जवळा.
			बाभुळगाव	घारपळ
		वर्धा	आर्वी	आर्वी, रोहना, खरांगणा, वाढोणा.
			कारंजा	कारंजा, ठाणेगाव, सारवाडी, कन्नमवार ग्राम
			आष्टी	आष्टी, तळेगाव, साहूर
		वाशिम	वाशिम	वाशिम, अनर्शिंग.
			रिसोड	रिसोड, केनवड, भरजहांगीर.
			मालेगाव	मालेगाव, मुंगळा.
			मंगरुळपीर	मंगरुळपीर, शेळु (खु.).
			मानोरा	मानोरा, गिरोली.
			कारंजा	कारंजा, उंबर्डा बाजार, कामरगाव.
		नागपूर	नागपूर	सोनेगाव (लोदी), वाडी, बोरी, गोधणी, बुटीबोरी, सोनेगांव लोधी
			कामठी	कामठी, वडोदा.
			हिंगणा	हिंगणा, कान्होलीबारा, अडेगाव, गुमगाव, टाकळघाट.
			रामटेक	देवलापार, .रामटेक, मुसेवाडी
			पारशिवणी	पारशिवणी, नवेगाव खैरी, आमडी, .कन्हान
			काटोल	काटोल, पारडर्शिंगा, येनवा, मेटपांजरा, रिधोरा, कोंढाळी.
			नरखेड	नरखेड, मोवाड, सावरगाव, भिष्णूर, जलालखेडा, मेढला.
			सावनेर	सावनेर, पाटण सावंगी, केळवद, खापा, वडेगाव.
			कळमेश्वर	कळमेश्वर, धापेवाडा, मोहपा, तेलकामठी.
			उमरेड	पाचगाव.
			भिवापूर	भिवापूर, .कारगांव
			कुही	तितुर.
		अहमदनगर	नगर	कापुरवाडी, केडगाव, भिंगार, नागापुर, जेऊर, चिंचोडी (प), वाळकी, चास, रुईछत्तीसी.
			पारनेर	वाडेगव्हाण, निघोज
			श्रीगोंदा	बेलवंडी, चिनाळा, दाव दैठाण, कोळगाव.

अ.क्र	पीक	जिल्हे	तालुका	महसूल मंडळ
			कर्जत	मिरजगाव
			नेवासा	चांदा , घोडेगांव.
		हिंगोली	हिंगोली	हिंगोली, डिग्रस कराळे,माळहिवर, खंबाळा, सिरसम (बु.), नरसीनामदेव, बासंबा
			औढानागनाथ	औढानागनाथ, शिरड, जवळाबाजार, चाळणा,
			सेनगाव	बोरेगाव, आजगाव, हत्ता, साखरा,
			कळमनुरी	कळमनुरी, वाकोडी, नांदापूर, आखाडाबाळापुर, डोंगरकडा, वारंगाफाटा
			वसमत	हायतनगर, गिरगाव, हट्टा, टेंभुर्नी, आंबा(चोंडी)

શાસન નિર્ણય ક્રમાંક વિમાયો ૧૦૧૪/પ્ર.ક્ર.૮૨/૧૪ એ, દિનાંક ૬ જૂન, ૨૦૧૪ છે.

સહપત્ર-૧.

સન ૨૦૧૪-૧૫ હવામાન આધારિત ફલ્લપિક વિમા યોજના રાબવિણ્યાકરિતા પ્રસ્તાવિત જિલ્લે, તાલુકે
વ મહસૂલ મંડલાચી યાદી

અ.ક્ર	પીક	જિલ્લે	તાલુકા	મહસૂલ મંડલ
૧	મોસંબી	ઔરંગાબાદ	ઔરંગાબાદ	ચિત્તે પિંપલગાવ, લાડસાવંગી, કરમાડ.
			પૈઠળ	પૈઠળ, પિંપલવાડી, ઢોરકીન, લોહગાવ, નાંદર, વિહામાંડવા, પાચોડ, આઢૂલ, બિડકિન, બાલાનગર.
			વૈજાપૂર	ગારજ, લાસૂરગાવ, મહાલગાવ, નાગમઠાળ, શિવુર, લોળી ખુર્દ બોરસર
			ગંગાપૂર	ગંગાપૂર, હરસૂલ, વાલૂજ, તુર્કાબાદ, સિધ્દનાથ, વડગાવ, માંજરી, શૈંદૂરવાડા, ડોળગાવ, મેંડાલા.
			ખુલ્તાબાદ	વેરુલ
			સિલ્લોડ	ગોલ્લેગાવ, નિલ્લોડ.
			કન્નડ	ચાપાનેર, ચિંચોલી, કરંજખેડા, દેવગાવ રંગારી,
			સોયગાવ	સોયગાવ, સાવલ દબારા, બનોટી.
		જાલના	જાલના	જાલના (શ), જાલના (ગ્રા), રામનગર, નેર, વિરેગાવ, પાચળવડગાવ, વાઘુલ (જા), શેવલી.
			મોકરદન	મોકરદન, સિપોરા, હસણાબાદ, રાજૂર, કેદારખેડા.
			જાફરાબાદ	જાફરાબાદ, માહૂરા, કુંભારઝરી, ટેંમૂર્ણી, વરુડ બુ.
			બદનાપૂર	બદનાપૂર, શેલગાવ, દામાડી, બાવળેપાંધરી, રોશળગાવ.
			અંબડ	અંબડ, ધનગર પિંપ્રી, જામખેડ, રોહિલાગડ, વડીગોદરી, ગોંદી, સુખાપરી.
			ઘનસાવંગી	ઘનસાવંગી, શે ઉચ્ચેગાવ, કુંભાર પિંપલગાવ, તિર્થપૂરી, આંતરવાલી ટેંમી, જાંબ સમર્થ, રાંજની.
			પરતૂર	પરતૂન, વાટૂર, સાતોના, શ્રીષ્ટી, આષ્ટી.
			મંઠા	મંઠા, પાંગરી ગોસાવી, તલળી, ઠોકસાલ.
		નાંદેડ	નાંદેડ	લિંબગાવ, વિષ્ણુપુરી.
			મુદખેડ	મુદખેડ , બારડ.
			મુખેડ	મુખેડ, જાહુર.
			ધર્માબાદ	કરખેલી.
			હદગાવ	હદગાવ , પિંપરખેડ.
			કંધાર	બારુલ.
		પરમળી	પરમળી	પરમળી, ઝરી.
			પાથરી	પાથરી, હાદગાવ બુ.
			માનવત	માનવત, કેકરજવલા,
			સેલૂ	સેલૂ

અ.ક્ર	પીક	જિલ્લો	તાલુકા	મહસૂલ મંડલ
		બીડ	બીડ	રાજૂરીનવગણ, પિંપલનેર.
			ગેવરાઈ	ગેવરાઈ, તલવાડા, રેવકી, જાતેગાવ, માદલમોહી, શિરસદેવી. ,જાતેગાવ,માદલમોહી
			માજલગાવ	માજલગાવ
			અંબાજોગાઈ	પાટોદા (મ), ઘાટનાંદૂર.
		અહમદનગર	શેવગાવ	ચાપડગાવ, ઇરંડગાવ, શેવગાવ, ભાતકુડગાવ, બોધેગાવ, ઢોરજલગાવ શે.
			નગર	કાપુરવાડી, કેડગાવ, ભિંગાર, નાગપુર જેઠર, ચિર્ચોંડી પાટીલ, વાલ્કી, ચાસ, રૂઈછત્તીસી
			નેવાસા	ચાંદા, ઘોડેગાવ, સલાબલપૂર.
			પારનેર	વાડેગઢાણ, નિઘોજ
			શ્રીગોંદા	બેલવંડી, ચિખલા, દેવપૈઠળ, કોલગાંવ
			કર્જત	મિરજગાવ.
			રાહુરી	વાંબોરી.
			પાથડી	પાથડી, કરંજી.
		બુલઢાણા	બુલઢાણા	મસલા બુ.
			સિંદખેડ રાજા	સિંદખેડ રાજા, સોનુશી, કિનગાવ રાજા, દુસરબીડ, મલકાપૂરપાંગરા, શંદૂરજન, સાખરખેડા.
		અમરાવતી	અમરાવતી	વડનેરા, હવરગાવ, માહુલીજહાગીર, નાંદગાવ પેઠ.
			ધામણગાવ રેલ્વે	ધામણગાવ રેલ્વે, ચિંચોલી, અંજનસિંગી.
			વરુડ	વરુડ, શંદૂરજના ઘાટ, લોળી, પુસલા, બેનોડા, વાઠોડા, રાજૂર બાજાર.
			મોશી	મોશી, સિરખેડ, હિવરખેડ, અંબાડા, નેર પિંગલાઈ.
			તિવસા	તિવસા, વરખેડ, વન્હા, મોઝરી.
		નાગપૂર	નાગપૂર ગ્રા.	વાડી.
			કોટોલ	કાટોલ, મેંટપાજરા, યેનવા, કોંઢાલી, પારડશિંગા, રિધોરા
			નરખેડ	નરખેડ, સાવરગાવ, જલાલખેડા, મોવાડ, મેંઢલા, ભિષ્નૂર.
			સાવનેર	સાવનેર, કેલવદ, ખાપા, પાટણસાવંગી, બડેગાવ.
			કલ્લમેશ્વર	કલ્લમેશ્વર, મોહપા, ધાપેવાડા, તેલકામટી
		વર્ધા	કારંજા	કારંજા, સારવાડી, કન્નમવાર, ઠાળેગાવ.
			આષ્ટી	આષ્ટી, સાહૂર, તલેગાવ.
		હિંગોલી	હિંગોલી	હિંગોલી, ડિગ્રસ, માલહિવરા, લિંમલા, શિરસમ, નરસીનામદેવ, બાસંબા
			ઔઢાનાગનાથ	ઔઢાનાગનાથ, શિરડ, જવલાબાજાર, ચાલ્ળા,
			સેનગાવ	બોરેગાવ, આજેગાવ, હત્તા, સાખરા,
			કલ્લમનુરી	કલ્લમનુરી, વાકોડી, નાંદાપૂર, આખાડાબાલાપુર, ડોંગરકડા, વારંગાફાટા
			વસમત	હાયતનગર, ગિરગાવ, હટ્ટા, ટેંભુર્ની, આંબા (ચોંડી)

શાસન નિર્ણય ક્રમાંક વિમાયો ૧૦૧૪/પ્ર.ક્ર.૮૨/૧૪ એ, દિનાંક ૬ જૂન, ૨૦૧૪ છે.

સહપત્ર-૧.

સન ૨૦૧૪-૧૫ હવામાન આધારિત ફલપિક વિમા યોજના રાબવિખ્યાકરિતા પ્રસ્તાવિત જિલ્લે,
તાલુકે વ મહસૂલ મંડલાચી યાદી

અ.ક્ર	પીક	જિલ્લે	તાલુકા	મહસૂલ મંડલ
૧	પેરુ	અહમદનગર	અહમદનગર	જેવૂર
			કર્જત	ભાંબુરા
			રાહૂરી	વાંબોરી
			પાથડી	કરંજી
			કોપરગાવ	રવંદે, સુરેગાવ.
			રાહતા	રાહતા, શિડી, લોળી, બાભલેશ્વર, પુળતાંબા.
			શ્રીરામપૂર	શ્રીરામપૂર, ડંદીરગાવ, ટાકલીમાન.
		બુલઢાળા	બુલઢાળા	સાખલી બુ.
			ચિખલી	ચિખલી, હાતળી, ચાંધઈ.
		નાશિક	નાશિક	ગિરળારે, મખમલાબાદ.
			સિન્નર	સિન્નર, શહા.
			યેવલા	જલગાવ નેઝર.
			દિંડોરી	દિંડોરી, મોહાડી, કસબેવળી, વરખેઢા, ડમરાલે .બુ
			ચાંદવઢ	રાયપૂર, દિદ્યવદ, ઢુગાંવ, વઢાલીભોઈ
			માલેગાવ	દામાલી, સૌદાળે, નઢનેર.
			ધરળગાંવ	ધરળગાંવ
		પુળે	બારામતી	બારામતી, વઢગાવ નિંબાલકર.
			દૌંડ	પાટસ.
		ઔરંગાબાદ	ઔરંગાબાદ	કાંચનવાડી
			સિલ્લોઢ	આમઢાળા, સિલ્લોઢ, મરાડી
			ગંગાપૂર	હર્સુલ તુર્કાબાદ શેદુરવાદા ઢોળગાવ,
		જાલના	ઘનસાવંગી	તિર્થપૂરી,હર્સુલ
			મંઢા	મંઢા, તલળી, ઢોકસાલ
			મોકરદન	પિંપલગાવ રે.
		જલગાંવ	ચાલીસગાવ	બહાલ
			પાચોરા	નગરદેવલા, ગાલળ
			અંમલનેર	ધરળગાવ

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१४/प्र.क्र.८२/१४ अ, दिनांक ६ जून, २०१४ चे.

सहपत्र-२

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१४-१५

जिल्हा: अकोला, अमरावती, बुलढाणा, यवतमाळ, वर्धा, वाशिम, नागपूर, अहमदनगर व हिंगोली.

पिक : संत्रा (मृग बहार).

ही योजना वरील जिल्ह्यातील सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित तालुक्यात या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.३ (अ) मध्ये नमूद केलेल्या विमा कंपनी मार्फत लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र अधिसूचित तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापित करण्यात येईल. सदर हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती संबंधीत विमा कंपनी दर आठवड्याला संचालक (फलोत्पादन) यांना तसेच संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देईल.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रति/हेक्टर)
१) कमी पाऊस दि. १५ जून २०१४ ते १५ जुलै, २०१४	१) या कालावधीमध्ये १२५ ते १५० मि.मि. पर्यंत पाऊस झाल्यास ७५ टक्के रु. २२,५००/- नुकसान भरपाई देय होईल. २) या कालावधीमध्ये १२५ मि.मि. पेक्षा कमी पाऊस झाल्यास १०० टक्के रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय होईल.
२) पावसाचा खंड दि. १६ जुलै, २०१४ ते १५ ऑगस्ट, २०१४	१) या कालावधीमध्ये सलग १४ दिवस ते १५ दिवस पावसाचा खंड पडल्यास रु. १५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. २) सलग १६ दिवस ते १७ दिवस पावसाचा खंड पडल्यास रु. २५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल . ३) सलग १८ दिवस व त्यापेक्षा जास्त दिवसांचा पावसाचा खंड पडल्यास रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. (२.५ मि.मि. पर्यंत किंवा त्यापेक्षा कमी पाऊस पडला तरी तो खंड समजण्यात येईल)

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून संत्रा पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून त्यांना देण्यात येणाऱ्या कर्ज पुरवठा रकमेतून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी : ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहीत मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रति हेक्टर)	रु. ६०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाचा विमा हप्ता (प्रति हेक्टर)	रु. ३,६००/-

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१४/प्र.क्र.८२/१४ अ, दिनांक ६ जून, २०१४ चे.

सहपत्र-२

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१४-१५.

जिल्हा: औरंगाबाद, जालना, अहमदनगर, नांदेड, परभणी, बीड, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व हिंगोली.

पिक: मोसंबी (मृग बहार)

ही योजना वरील जिल्ह्यातील सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित तालुक्यात या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.३ (अ) मध्ये नमूद केलेल्या विमा कंपनी मार्फत लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र अधिसूचित तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापित करण्यात येईल. सदर हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती संबंधीत विमा कंपनी दर आठवड्याला संचालक (फलोत्पादन) यांना तसेच संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देईल.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रति/हेक्टर)
१) कमी पाऊस दि. १५ जून २०१४ ते १५ जुलै, २०१४	१) या कालावधीमध्ये १२५ ते १५० मि.मि. पर्यंत पाऊस झाल्यास ७५ टक्के रु. २२,५००/- नुकसान भरपाई देय होईल. २) या कालावधीमध्ये १२५ मि.मि. पेक्षा कमी पाऊस झाल्यास १०० टक्के रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय होईल.
२) पावसाचा खंड दि. १६ जुलै, २०१४ ते १५ ऑगस्ट, २०१४	१) या कालावधीमध्ये सलग १४ दिवस ते १५ दिवस पावसाचा खंड पडल्यास रु. १५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. २) सलग १६ दिवस ते १७ दिवस पावसाचा खंड पडल्यास रु. २५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल . ३) सलग १८ दिवस व त्यापेक्षा जास्त दिवसांचा पावसाचा खंड पडल्यास रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. (२.५ मि.मि. पर्यंत किंवा त्यापेक्षा कमी पाऊस पडला तरी तो खंड समजण्यात येईल)

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून मोसंबी पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रकमेतून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी : ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहीत मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रति हेक्टर)	रु. ६०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाचा विमा हप्ता (प्रति हेक्टर)	रु. ३,६००/-

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१४/प्र.क्र.८२/१४ अ, दिनांक ६ जून, २०१४ चे.

सहपत्र-२

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१४-१५.

जिल्हा : अहमदनगर, बुलढाणा, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, जालना व जळगाव.

पिक :पेरु (मृग बहार)

ही योजना वरील जिल्ह्यातील सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित तालुक्यात या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.३ (अ) मध्ये नमूद केलेल्या विमा कंपनी मार्फत लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र अधिसूचित तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापित करण्यात येईल. सदर हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती संबंधीत विमा कंपनी दर पधरा दिवसानी संचालक (फलोत्पादन) यांना तसेच संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देईल.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रति/हेक्टर)
१) कमी पाऊस दि. १५ जून २०१४ ते १४ जुलै, २०१४	१) या कालावधीमध्ये १०१ ते १२४ मि.मि. पर्यंत पाऊस झाल्यास ६० टक्के रु. १८,०००/- नुकसान भरपाई देय होईल. २) या कालावधीमध्ये ७६ मि.मि. ते १०० मि.मि.पर्यंत पाऊस झाल्यास ७५ टक्के रु. २२,५००/- नुकसान भरपाई देय होईल. ३) या कालावधीमध्ये ७५ मि.मि. पेक्षा कमी पाऊस झाल्यास १०० टक्के रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय होईल.

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून पेरु पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रकमेतून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी : ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहीत मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रति हेक्टर)	रु. ३०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाचा विमा हप्ता (प्रति हेक्टर)	रु. १,८००/-

सहपत्र -३

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१४-१५

नुकसान भरपाई ठराविण्याची पध्दती:-

हवामानावर आधारीत पिकविमा योजने अंतर्गत नुकसान भरपाई पूर्णपणे संबंधीत विमा कंपनी शेतकऱ्यास सहपत्र-२ नुसार परस्पर बँकेमार्फत अदा करणार आहे. या योजनेतर्गत नुकसान भरपाई देण्याचे कोणतेही दायित्व राज्य शासनावर नसेल.

नुकसान भरपाई ठराविण्याचा आराखडा मागील २५ वर्षांच्या हवामानाच्या आकडेवारीचा विचार करून निश्चित करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार प्रत्येक अधिसूचित फळपिकासाठी प्रमाणके (ट्रिगर) व देय विमा रकमेचा दर निश्चित करण्यात आलेले आहेत. त्यानुसार (सहपत्र २ प्रमाणे) निर्धारित दराने विमा रक्कम संबंधीत विमा कंपनी मार्फत देय होईल.

संदर्भ हवामान केंद्र हे त्या संबंधीत विमा कंपनीने नोंदणीकृत त्रयस्थ संस्थेमार्फत स्थापित केलेले हवामान केंद्र राहिल. स्वयंचलित हवामान केंद्र नियमानुसार योग्य ठिकाणी स्थापन करण्याची जबाबदारी विमा कंपन्यांची राहिल.

संबंधीत विमा कंपनी देय विमा रक्कम ठराविण्यासाठी अधिसूचित तालुक्यातील (सहपत्र-१) फक्त नोंदणीकृत त्रयस्थ संस्थेमार्फत महसूल मंडळ स्तरावर स्थापित केलेल्या संदर्भ हवामान केंद्रामध्ये नोंद झालेल्या आकडेवारीचा वापर करील.

जर संदर्भ हवामान केंद्रामार्फत काही कारणास्तव आकडेवारी प्राप्त झाली नाही तर त्या कालावधीपुरती पर्यायी राज्य शासनाच्या/ कृषि विद्यापीठे/ कृषि विज्ञान केंद्र / जवळील या योजनेखालील स्थापित झालेल्या अन्य स्वयंचलित हवामान केंद्राची आकडेवारी विचारात घेवून देय विमा रक्कम निश्चित करण्यात येईल

संदर्भ हवामान केंद्रामार्फत प्राप्त आकडेवारी ही ग्राह्य धरण्यात येवून त्यावर आधारीत योजनेच्या तरतुदी नुसार निश्चित करण्यात आलेली विमा रक्कम ही अंतिम राहिल

राष्ट्रीय कृषि विमा योजनेनुसार स्थापित राज्यस्तरीय समन्वय समिती, राज्य स्तरीय तांत्रिक समिती तसेच निर्धारित वित्तीयसंस्था, राज्यशासन, कृषि विमा कंपनी, कृषि आयुक्तालय यांची निर्धारित कर्तव्ये व जबाबदाऱ्यांप्रमाणेच हवामान आधारित पीक विमा योजनेसाठी कर्तव्य व जबाबदाऱ्या राहतील,

पिक विमा योजनेचा शासन निर्णय क्र. सीआयएस-१२९९/सीसाआर ८९/११-ए, कृषि पशुसंवर्धन दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग मंत्रालय, मुंबई ३२, तसेच जिल्हा स्तरावर जिल्हाधिकारी यांचे अधिनस्त कार्यरत असलेल्या समितीने यापुढे प्रतिमहा या योजनेचाही आढावा घ्यावा. या योजनेत हवामान धोक्याच्या नोंदणीबाबत स्वयंचलित हवामान केंद्र स्थापनेबाबत व जिल्हा स्तरावर प्राप्त होणा-या तक्रारींचे निरसन करण्यासाठी या विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक विमायो २०१३/प्र.क्र.२०४/१४ अ, दि. १० सप्टेंबर, २०१३ अन्वये स्थापन करण्यात आलेल्या जिल्हा स्तरीय स्थापन केलेल्या समितीमार्फत कार्यवाही करावी. याबाबत तक्रारींचे समाधान न झाल्यास संचालक (फलोत्पादन) स्तरावर बैठक आयोजित करण्यात येईल. सहकार आयुक्तांना राज्यातील सहकारी, राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाना या योजनेतील तरतुदीप्रमाणे विमा प्रस्ताव विमा कंपन्यांना सादर करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

राज्यातील सर्व जिल्ह्यांत सर्व फळपिकाखाली एकूण वीस हेक्टर क्षेत्र असणा-या सर्व महसूल मंडळात योजना राबविण्यात येत आहे. त्यानुसार महसूल मंडळे शासन निर्णयामध्ये समाविष्ट करण्यात आली आहेत. याशिवाय अतिरिक्त महसूल मंडळांचा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास समावेश करण्याचा अधिकार संचालक फलोत्पादन यांना राहिल.

निवडलेल्या विमा कंपनीने तात्काळ योजनेची अंमलबजावणी सुरु करावी व योग्य ती प्रचार प्रसिध्दी करून योजना प्रभावीपणे कार्यान्वीत होईल हे पहावे.